gemeente
Barneveld

Organisatieonderdeel: Leefomgeving
Mail behandelaar: S.Hoekstra@barneveld.nl
Telefoonnummer: (06) 22438269

Raadsvoorstel nr. 3272
Barneveld, 22 januari 2024
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: **Kaderbrief Omgevingsdienst de Vallei 2025**

Samenvatting raadsvoorstel

De kaderbrief 2025 geeft op basis van maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen inzicht in de opbouw van de bijdrage van Barneveld aan de OddV in 2025. De financiële effecten zullen worden vertaald in de begroting van de OddV voor 2025. Voorgesteld wordt om geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken op de kaderbrief.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Geen wensen of bedenkingen bij het Algemeen Bestuur van de OddV kenbaar te maken ten aanzien van de Kaderbrief OddV 2025.

1. Inleiding

Op 2 oktober 2012 heeft u het college van burgemeester en wethouders toestemming gegeven om samen met Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst de Vallei (OddV) aan te gaan. De OddV voert de Wabo-taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor de deelnemende gemeenten uit, alsmede een aantal aanvullende taken op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Het Algemeen Bestuur van de OddV (AB) heeft op 14 december 2023 de kaderbrief 2025 vastgesteld. In de kaderbrief wordt informatie verstrekt voor het begrotingsjaar 2025, met name de beleidsmatige en financiële kaders. De ontwerpbegroting van de OddV voor 2025 zal medio april aan Provinciale Staten en de gemeenteraden worden aangeboden, waarbij zij in de gelegenheid worden gesteld om – indien gewenst - hun zienswijze hieromtrent kenbaar te maken bij het Dagelijks Bestuur (DB). De vaststelling van de begroting vindt vervolgens plaats door het AB.

2. Door de raad gestelde kaders

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling OddV wordt de begroting van de OddV voor een zienswijze aan de gemeenteraad voorgelegd. De kaderbrief wordt voorafgaand daaraan voor wensen en bedenkingen aan de raad voorgelegd.

3. Effect

De kaderbrief geeft op basis van beleidsmatige ontwikkelingen inzicht in de financiële effecten op de begroting van de OddV voor 2025.

4. Argumenten

Maatschappelijke opgaven

In het VTH-werkgebied spelen diverse maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de verstedelijkingsopgave, verduurzaming, circulaire economie, de stikstofproblematiek, ondermijning etc. Gelet op de taken die de gemeente bij de OddV heeft ondergebracht zal de OddV een rol van betekenis spelen bij de beleidsvorming en de uitvoering van de ambities van de gemeente Barneveld op deze onderwerpen. Het is noodzakelijk om de rol en inzet van de OddV nadrukkelijk bij de gemeentelijke beleidsvorming mee te nemen, zodat de uitvoering van de VTH-uitvoeringspraktijk daarop ingericht kan worden. Door nieuwe wetgeving en beleidsvorming ontstaan daarnaast ook nieuwe taken voor de OddV, zoals bijvoorbeeld de controle op verplichte energiebesparingsmaatregelen, toezicht en handhaving op energielabel C voor kantoren en de aanpassing of intrekking van vergunningen bij bedrijfsbeëindiging door stikstofbeleid.

Omgevingswet en Wkb
Daarnaast zal de OddV in 2025 een jaar ervaring opgedaan hebben met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Deze ervaring zal omgezet worden naar een meer definitieve dienstverlening, zoals de inrichting van processen en communicatie naar burgers en bedrijven. Overeenkomstig eerdere afspraken zijn de budgetten in relatie tot de Omgevingswet en de Wkb gelijk gehouden. In 2025 zal inzicht gegeven worden in de effecten van deze wetten op de budgetten.

Uitwisselen data
Verder is de OddV in samenwerking met andere omgevingsdiensten bezig om overeenkomsten aan te gaan met andere overheidsinstanties om gegevens uit te wisselen, zodat de OddV meer inzicht krijgt in de activiteiten van agrarische en industriële inrichtingen in de regio. Deze informatie wordt gebruikt bij de prioritering van het toezicht en kan worden gebruikt als input bij gemeentelijk beleid.

IBP-VTH
Tenslotte zijn vanuit het landelijk Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP-VTH) robuustheidscriteria opgesteld, waaraan de OddV wordt geacht te gaan voldoen. Inmiddels is proces van verkenning gestart om te bepalen hoe dit vormgegeven kan worden en welke scenario's in dit kader realistisch zijn. In 2025 kan bestuurlijke besluitvorming hierover plaatsvinden.

Loon- en prijsinflatiecorrectie
Het is algemeen bekend dat de kosten de afgelopen jaren fors zijn gestegen en er sprake is van een hoge inflatie. Ook de OddV ontkomt hier niet aan en heeft de inflatie een effect op de begroting van 2025. Bij het opstellen van de kaderbrief 2025 is voor de berekening van de loon- en prijsinflatiecorrectie uitgegaan van de septembercirculaire 2023. Uitgaande van deze circulaire, met correctie van voorgaande jaren, betekent dit voor de kaderbrief 2025 een loonindexatie van 9 % en een prijsindexatie van 2,7 %. Via het gemeentefonds worden gemeenten hiervoor gecompenseerd vanuit het Rijk.

Overeenkomstig gemaakte afspraken zal bij het opstellen van de begroting 2025 de loon- en prijsinflatiecorrectie herberekend worden op basis van het Centraal Economisch Plan (CEP) van maart 2024, zodat de systematiek van begroten beter op de systematiek van de gemeenten aansluit. Hierdoor kunnen verschillen tussen beide begrotingen verkleind worden.

Structurele taken
De kaderbrief vormt de basis voor de begroting van de OddV, waarin ook de deelnemersbijdrage van de gemeente Barneveld wordt opgenomen. Deze bijdrage laat jaarlijks een negatief verschil zien met het uitvoeringsplan voor het betreffende jaar. Dit verschil wordt deels veroorzaakt doordat de incidentele kosten niet altijd in de kaderbrief en de begroting worden meegenomen, maar wel in het uitvoeringsplan. Om dit verschil tussen de geraamde deelnemersbijdrage en de kosten van het jaarlijkse uitvoeringsplan te verkleinen heeft het bestuur van de OddV onder andere besloten om de incidentele taken die 3 jaar of meer worden uitgevoerd door de OddV als structureel aan te merken en mee te nemen in de kaderbrief. Dit is in beginsel een eenmalig stap.

5. Proces
De inbreng van Provinciale Staten en de gemeenteraden ten aanzien van de Kaderbrief 2025 wordt betrokken bij het opstellen van de begroting van de OddV voor 2025. Deze wordt in concept uiterlijk 15 april 2024 door het DB van de OddV aangeboden. Op deze ontwerpbegroting kunnen Provinciale Staten en de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten desgewenst hun zienswijzen kenbaar maken.

6. Financiële gevolgen
In de kaderbrief wordt de bijdrage van Barneveld voor 2025 begroot op € 5.391.000. Deze bijdrage bestaat uit de jaarschijf 2025 van de Meerjarenbegroting 2024-2027 (€ 4.606.000). Deze bijdrage wordt vermeerderd met de loon- en prijsinflatiecorrect op basis van het CPB-indexcijfer (€ 392.000) en de structurele effecten van het Regionaal Meerjarig Uitvoeringsplan 2024 (€ 394.000), zoals in het voorgaande onder 'Argumenten' is toegelicht.

De toename van de gemeentelijke bijdrage aan de OddV moet worden opgenomen in de gemeentelijke kadernota 2025. De onderstaande tabel laat de opbouw van de gemeentelijke bijdrage in 2025 zien. De bijdrage in 2024 bedraagt € 4.791.000. Een deel van de bijdrage aan de OddV wordt gedekt door leges.

MJB 2024 – 2027	**€ 4.606.000**
Loon- en prijsontwikkeling	392.000
Structurele effecten MUP 2024	394.000
Kaderbrief 2025	**€ 5.391.000**

Verder kan worden ingestemd met de begrotingsuitgangspunten, zoals die zijn weergegeven in de kaderbrief.

Tenslotte impliceert de kaderbrief 2025 niet dat wij de verhoging die in de kaderbrief wordt aangegeven zondermeer als structureel beschouwen. De algemene uitkering die gemeenten ontvangen vanuit het gemeentefonds kent vooralsnog een sterke daling vanaf 2026. Dit leidt tot een structureel knelpunt in de gemeentelijke begroting vanaf 2026. Structureel toenemende lasten bij de OddV kunnen dus niet zonder meer worden opgevangen.

8. Risico's

Per 1 januari 2024 zijn de Omgevingswet en de Wkb inwerking getreden. De financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wkb zijn nog niet volledig inzichtelijk. Dit betekent dat de geraamde budgetten voor de OddV in 2025 derhalve ontoereikend kunnen blijken te zijn. De gemeente staat daarnaast voor een aantal grote opgaven, zoals woningbouw, stikstofproblematiek, verduurzaming, circulaire economie e.d. Deze vraagstukken doen de afname van diensten van de OddV door de gemeente stijgen. Dit geldt ook bij de autonome stijging van het aantal vergunningaanvragen die de OddV afhandelt. Mede gelet op de stijgende prijzen, is het in redelijkheid te verwachten dat de bijdrage van Barneveld aan de OddV – ook zonder de invoering van de Omgevingswet – de komende jaren verder zal stijgen. Ook de uitkomsten van het IBP en/of de versterking van het Gelders stelsel kunnen daaraan bijdragen.

Begrotingen, uitvoeringsprogramma's en kaderbrieven bevatten tenslotte ramingen en prognoses. De werkelijke bijdragen aan de OddV worden uiteindelijk bepaald door de feitelijke productie. Wij blijven samen met de OddV er naar streven om deze uitgaven binnen het budget te houden.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak

Bijlagen:
1. Aanbiedingsbrief d.d. 15 januari 2024;
2. Kaderbrief Omgevingsdienst de Vallei 2025;
3. Raadsbesluit.